

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

PIK XLVI

298. Джерзі Сіті, Н. Дж., п'ятниця 23-го грудня 1938.

No. 298. Jersey City, N. J., Friday, December 23, 1938.

Vol. XLVI

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ. П'ЯТЬ ЦЕНТИВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ

Тел. "Свобода" ВЕрген 4-0237. — Тел. У. Н. Союз: ВЕрген 4-1014. 4-8307.

THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA. FIVE CENTS ELSEWHERE

РОБОТАМ У „ДОБЛЮ ПІ ЕЙ” ГРОЗИТЬ ЗУПИНКА

ВАШИНГТОН. — Обрей Віліямс, асистент головного адміністратора „Доблю Пі Ей”, заявив, що внаслідок браку грошей усі роботи в його департаменті будуть стримані, коли конгрес не ухвалить додаткових грошей на ту ціль. Роботи малиб зупинитись від 7. лютого, а враз з тим утратили би працю три мільйони робітників. Заряд „Доблю Пі Ей” внесе перед наступною сесією конгресу, що починається 3. січня 1939 р., жадання, щоб конгрес на ту ціль ухвалив нові гроші. Скільки грошей жадатиме заряд, покищо не відомо. Деякі робітничі провідники жадують на ту ціль один біліон (мільярд) доларів.

УКЛАДАЮТЬ ПРОГРАМУ НА КОНГРЕСОВУ СЕСІЮ.

ВАШИНГТОН. — Президент Рузвельт нараджувався з провідниками конгресу в цілі уложення програми на надходячу сесію конгресу. На цій сесії обговорюватимуть у першу чергу справи оборони краю перед можливим напасником, справи податків, справи уділу грошей на „Доблю Пі Ей”, а також справи дальших дослідів над „неамериканськими діяльностями”. Конгресмен Даес, голова комісії розшуків неамериканських діяльностей, віднісся до конгресу з проханням, щоб конгрес виразно сказав, чи він собі бажає, щоб такі розшуки велися далі, чи може їх непотрібно. Бо він, Даес, не хоче, щоб його роботу хтось підмінював тихцем і „всаджував їй штилет у плечі”.

ЗАМОРДУВАВ МОЛОДУ ДІВЧИНУ.

ТОНКГЕНОК (Пенсильвенія). — Невідомий злочинець викликав по телефону молодшу гарну дівчину, Маргарету Мартин, з її дому і потім на відлюдній місці замордував її. Кілька днів родичі не знали, що сталося з дівчиною, і що їй по п'ятих днях знайшов один чоловік її наге тіло в яру. Тіло було поранене. Лікарські оглядини ствердили, що дівчину вдушено. Родичі зізнали, що минулої суботи якийсь невідомий чоловік закликав Маргарету телефоном і сказав їй, що хотів би бачитися з нею в справі її посади стенографістки, яку він для неї має. Врадувана дівчина обіцяла скоро з ним побачитись і навіть заявила родичам, що небагом приїде разом з тим чоловіком на обід. Та вона вже більше не вернулася, а по кількох днях відкрито її трагічний кінець. Поліція ще не установила дійсної причини морду, та не виключає можливість, що має тут до діла до злочинцями, що ганяються „живим товаром”.

„КОСТЕР” У ПЕРЕДСМЕРТНІМ ЛИСТІ ОБВИНУВАЧЕ СЕБЕ.

НЮ ЙОРК. — Адвокат братів Музиків відчитав перед судом уривки з листа Філіпа Музики, чи „Костера”, як він себе називав, що поповнив самогубство. В тому листі „Костер” говорить, що він змінив назвище тому, щоб зрівнати з минулим і затерти сліди по минулому. За надужиття, які він поповнював у тій фірмі, в якій став президентом, „Костер” обвинувачує виключно сам себе. Він говорить, що його брати не мали найменшого поняття про те, що він робив. Суддя, порівнявши теперішні зізнання „Костера”, з тими, які він робив 25 літ тому, будучи арештованим за свій перший проступок, побачив, що й тоді „Костер”, чи Філіп Музика, всю вину перебирав на себе, а своїх братів представляв як сліпе знаряддя своїх планів.

АМЕРИКА ПІШЛЕ ЗБІЖЖА ДО ОБОХ ЧАСТИН ІСПАНІЇ.

ВАШИНГТОН. — Федеральний уряд рішився продати Американському Червоному Хрестові за маленьку ціну три мільйони бушлів пшениці, щоб її вислати до обох частин Іспанії. Уряд зробив публичну заяву, що в Іспанії тепер люди дуже бідують, а тому та пшениця об'єктується тяжку долю не однієї терплячої людини. Зрозуміло, що, беручи під увагу факт, що в частині ген. Франка є подостаток харчових продуктів, а в частині „льоялістів” має, остання частина прийме цю пшеницю з далеко більшою вдячністю.

ВИКРИВАЮТЬ ПЕРЕКУПСТВА.

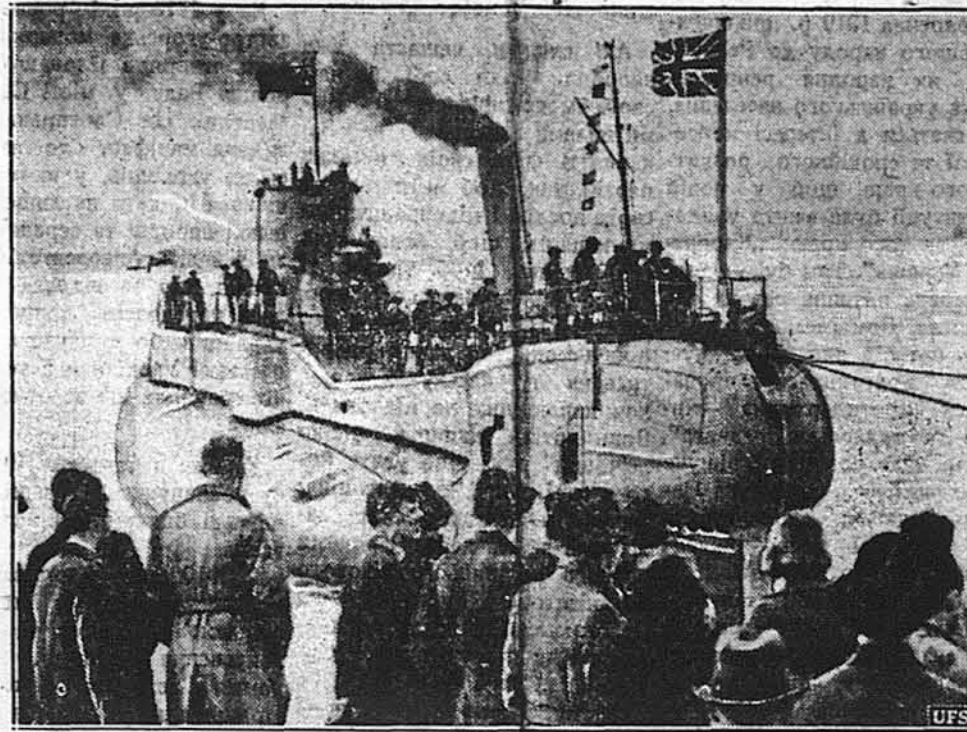
НЮ ЙОРК. — Спеціальний прокуратор Еймин, що провів судові відносини в бруклінській дільниці, арештував і потім випустив за великим окупом Макса Ліпкого, якого йому потрібно як свідка проти певної шайки генгстерів, що старалася перекуплювати судові власті. Еймин заявив, що в тому напрямку тяжко переводити слідства, бо люди, які щось знають і які могли би бути свідками, бояться пімсти з боку генгстерів.

БУДУТЬ УЧИТИ ДІТЕЙ ТЕРПИМОСТІ.

НЮ ЙОРК. — У ньюйоркських дитячих школах буде запроваджена „наука терпимості і виrozumілости”. Два рази на місяць учителі будуть вияснювати дітям, що супроти інших осіб треба бути виrozumілими, треба толерувати їх переконання, їх релігію, національність і расу.

ПРИЗНАЛИ ДВОХ СОВЕТСЬКИХ ШПИГУНІВ ВИНУВАТИМИ.

ЛОС АНДЖЕЛЕС. — Суд признав винуватими двох советських шпигунів, які передавали відомості відносно американської національної оборони і передавали їх Советам. Тими шпигунами є: Гафіс Саліх, бувший офіцер поліції в Барклей, і Михайло Горін, директор советського туристичного бюро в Америці.

АНГЛІЙСЬКІ ПРИГОТУВАННЯ.

Англійські фабрики амуніції й літаків працюють день і ніч, а її корабельні доки викидають щораз то нові додатки до її воєнної флотії. На світліній сцені в Беркенгеді, в повіті Чешайер, де недавно спущено на воду нову підводну лодку. Як показує знімка, форма лодки значно відмінна від звичайної форми.

НА МАДЯРСЬКІЙ СЛУЖБІ.

Знаний польсько-московський провокатор Кароль Шиманський, улюбленець паризьких милоківських „Последніх Новостей”, тепер як подають утікачі з Кошиць, під фальшивим іменем „Сокіл” формує мадярські бойки в Кошицях.

ЩОБИ ПРИВЕСТИ І ГР. РАДУ, ТРЕБА ВЕЛИКОГО ВАНТАЖНОГО АВТА.

Англійський радийний інститут замовив в одній із відомих автомобільних фабрик окремих віз до перевозу раду. Той віз мають теж уживати при різних лікувальних заходах поза інститутом.

Хоч справжній вантаж авта має ледви 1 гр., авто має двигун сили 80 кінських сил, тому, що в дійсності не йде про тягар самого раду, але про тягар величезної сталевий скрині, вистеленої в середині олов'яними плитами. В тій скрині перевозять таку незаметну кількість раду.

Залізна скриня, вистелена оловом, потрібна не лиш тому, щоб оберегти рад перед можливими бандитськими нападами, але й тому, щоб забезпечити обслугу воза перед дуже небезпечними проміннями раду.

КАРА ЗА ЖОВТО-БЛАКИТНІ ХОРУГОВКИ.

На площі Олександра та Романа Істеревича робітники підтягнули нову камінь під дах і — згідно до заминачу — вивісили таблицю, прибрану смеречною та жовто-блакитними хоруговками. Саме напроти цієї камінь міська управа збудувала трибуну за нагоди переіменування Личаківської вулиці на вул. Ридза-Сміглого. Отже якийсь військовий побачив жовто-блакитні хоруговки, повідомив про це поліцію, яка негайно приказала власникам новозбудованої камінь стягнути хоруговки. Колиж вони відповіли, що хоруговок не вішали і не будуть їх зніммати, староства засудило Олександра Істеревича на 50 зл. гривни за заміною на 10 днів арешту, а Романа Істеревича на 30 зл. або на 6 днів арешту. Засуджені відкликалися до суду.

ПРИ ПОМОЧІ ОДНОГО СТІЛУ УПОЛНОВАВ ОРЛА, КАЧКУ І СОРОКУ.

В Ерскин, Альта, трапилася цікава подія. Один ловець, Герролд Маршал, уполовав одним стрілом орла, дикі качку і сороку. Полуючи в околиці „Бюфало Лейк, Маршал побачив, як орел упав стрімголов на стадо диких качок, що жували на стерні. Орел зловив одну качку со стада, та одночасно згинув від кулі Маршала. В пазурах орла знаходилася на пів уже мертва качка, а близько неї лежала мертва вже сорока, що була причайлася, щоб скористати з уполованої орлом качки. Сорока згинув від тої самої кулі, що й орел.

ВЕЛИКІ ЗЛОВЖИВАННЯ ВИКРИЛИ В РАДЕХОВІ В ОКОЛИЦІ ТОВАРИСТВІ РІЛЬНИЧІМ.

Зловживання доходять до кільканих тисяч зл. на шкоду наших так дядків, що доставляли до згонів бекони, але виплати не діждали. У зв'язку з цим прокуратура перевела серед персоналу повітового виділу й О. Т. Р. дохощення, внаслідок чого арештовано і піддержано у в'язниці інструктора до годівлі і згонів дроздів, Августиневича. Пошкодзовані селяни аж тепер переконуються зайвий раз, як ті панове працювали і сподіваються, що суд справи півдано не пустить.

В'ЯЗНИЦЯ І НАГАЙ ЗА ГРАБУНОК.

Десять нагаїв і чотири дошість місяців в'язниці звучить присуд для трьох молодців із Мус Джо, Саскачеван, які попередньо призналися були до грабіжу зо зброєю в руках. Ерик Бренд, літ 19, піде на шість місяців і дістане десять нагаїв; Томас Кларк, літ 19, і Форест Гібсон, літ 20, будуть сидіти по чотири місяці і дістануть по десять нагаїв. Вони напали й ограбили торговця паливом 17. листопаду ц. р. Адвокат засуджених просив для них короткої кари у в'язниці і нагаїв, бо довга кара у в'язниці може поробити з них налогових злочинців.

ЗАКРІПЛЯЮТЬ ДРУЗЬБУ.

Дотеперішній річний торговельний оборот між Польщею і Советами виносив 4 мільйони злотих. А тепер виносиме яких 150 мільйонів. Це так, щоб скріпити політичний союз між Варшавою і Москвою.

ВЕЛИКІ ПОДАТКИ НА КАВАЛЕРІВ І РОЗВЕДЕНИХ.

Варшавські політичні кола заявляють, що уряд налажить спеціальний податок на кавалерів, які скінчили 23-тій рік життя, розведених і бездітних вдівців. Згаданий податок стягатимуть у формі додатку до доходного податку. З цього податку дістане міністерство суспільної опіки кілька мільйонів злотих на суспільну опіку.

ВАТАГА МАЛОЛІТНІХ БАНДИТІВ.

Перед міським судом у Москві відбулася розправа проти ватаги 15 і 16-літніх грабіжників. До ватаги належала теж 16-літня дівчина Михайлова. Суд засудив двох провідників ватаги на кару смерті через розстріл, 11 на кару в'язниці від 2 до 10 років, а одного у в'язниці від віки і карі.

ЧОТИРОНОЖНІ ЛЕГКОПАДНИКИ.

На оригінальну думку впали башкивці, які вчать собак скакати з легкопадами. Собаки переходять відповідний вишкіл, заки їх починають скидати з легкопадами з літаків. Отже собак скидають спершу із легкопадних веж, за кожним разом із різних висот. Шойно після такого вишколу скидають собак із літаків. Ці спроби дали мабуть дуже добрі висліди. Вправи собак у легкопадстві мають велике значіння при прикордонній службі та одночасно у зв'язковій службі.

Тепер советські летуни намагаються витресувати собак у тому напрямі, щоб вони самі, на приказ вискакували з літаків на землю. Притому летуни хочуть придумати ще й такий прилад, щоб пси могли самі відпочитися від легкопаду, коли вони впадуть уже на землю.

ПОЛЬСЬКІ ХИТРОЩІ З ТЕРИТОРІАЛЬНОЮ АВТОНОМІЄЮ

ВАРШАВА. — Польський уряд повідомив українських послів, що польський сойм не буде розглядати внесеного ними проекту територіальної автономії для українських земель у Польщі. У повідомленні кажеться, що такий проект вимагає зміни польської конституції. А внесення на зміну конституції мусить бути підписане найменше четвертиною послів, себто в даному випадку 52 послами. А це очевидно, що польські посли відмовляються від підпису українського внесення в справі автономії. Таким чином нема українцям у Польщі ніякої можності доходити свого права до автономії законним шляхом.

ДАРЕМНІ ЗАХОДИ.

ВАРШАВА. — Українські посли внесли в польському соймі інтерпеляції в справі польських надужиттів підчас польських протипольських демонстрацій, що відбувались у жовтні й листопаді, коли вирішувалася доля Закарпаття. Посли домагаються урядового дохощення проти польських жандармів, що побили українців, а багатьох тяжко ранили. В інтерпеляціях вчислено надужиття.

ЗА СПРОБУ ВИЗВОЛЕННЯ БАНДЕРИ.

ПОЗНАНЬ (Польща). — Польська Агенція Телеграфічна подає, що скінчилася в Познанні судова розправа проти 5 осіб, обвинувачених за намагання визволити з тюрми українського революціонера Бандери, якого засуджено на досмертну тюрму як того, що організував замах на життя міністра Перацко. Головним обвинуваченим був українець Куспис, що нібито кермував цілою акцією визволення. Його засуджено на 8 років тюрми. Двох в'язничних сторожів засуджено на три і пів року тюрми кожного, а третього звільнено від вини і карі.

КАЖУТЬ, ЩО ДЕМОКРАТИ ПЕРЕМОГЛИ.

ВАРШАВА. — Соціалістичний часопис „Роботник” задоволений з виборів до міських самоуправ. Пише, що перемогли соціалісти і демократи та що з тим мусить тепер числитись і польський уряд. „Час” пише, що „тоталітарний устрій” дістав у Польщі удар, але додає, що властиво ніяка політична група не має в Польщі правдивої більшости.

НАЦІСТИ І РОМАНОВІ.

ПАРИЖ. — Російські імігранти далі дебатує над справою України, Росії й Гітлера. Та тепер промовляє до її переконання щораз більше те, що Гітлер не хоче бачити Романових не тільки на престолі України, але й у Росії.

НЕ ХОЧУТЬ ЖИДІВ У ПОЛЬЩІ.

ВАРШАВА. — „Обуз Зедночення Народового”, що є урядовою партією, вніс через своїх послів у соймі законопроект про масове виселення жидів з Польщі. Жиди малиб виемігрувати до колоній в Африці. Урядові кола гостро критикують ті держави, що мають величезні колонійські посілості, а не помагають Польщі в розв'язанні жидівської квестії. Ту справу порушить Польща на нарадах Міждержавного Комітету Збігівців.

НОВИЙ ПОДАТОК НА ЖИДІВ.

РУМУНІЯ. — Румунський уряд береться до виконання великого плану виселення жидів з Румунії. Планують виселювати кожного року 50,000 жидів. Кошти цього виселення мають оплатити самі жиди. Вони згідно з проектом будуть змушені платити спеціальний податок, призначений на жидівську колонізацію. Жиди протестують проти цього.

СЛОВАКИ ЗА ПЛЕБІСЦИТ У МАДЯРСЬКІНІ.

БРАТИСЛАВА (Словаччина). — Словацький міністер д-р Дурцянський виголосив через радіо промову, в якій домагався міжнародної акції в справі переведення плебісциту на тих землях, що їх недавно віддано Мадярщині. Казав, що на тих землях панує мадярський терор та що мадярський уряд дав терористам вільну руку. Таким способом хоче Мадярщина прибити незадоволення, яке панує серед того населення, що його прилучено проти його волі до Мадярщини. Разом з тим повідомлено Прагу, що не можна дійти до порозуміння між словацьким урядом і мадярським щодо ліквідації терору. Цей терор є найсильніший у прикордонній смузі.

ЛАД І СПОКІЙ У КАРПАТСЬКІЙ УКРАЇНІ.

БЕРЛІН. — Перебуваючий у Берліні міністер Юлій Ревай заявив кореспондентові львівського „Нового Часу”, що на цій території Карпатської України є повний лад і спокій та що праці над розбудовою країни є в повному ході. Населення має забезпечене прохарчування. Всього є подостатком, а влада втішається повним довірям населення, яке скрізь і всюди виявляє своє привязання і вірність владі й країні. Населення висилає до столиці делегації, які заявляють свою відданість владі й бажання працювати для добра Карпатської України. Міністер Ревай заявив, що приїхав з делегацією, щоб переговорувати з відповідними колами Німеччини про господарські, комунікаційні й інші справи Карпатської України. Членами делегації є: секретар прем'єра д-р Володимир Комаринський, директор державних лісів Еґген Тебус та дорадник у господарських справах Микола Бабата.

• 3 ДНЯ •

ДВІ РЕЛІГІЇ.

Сперечався раз безбожник з священником і говорив: „Церква це духовна тюрма. Церква здавлює думку в людей і не дозволяє їм сягнути умом поза релігійні догми. Бо в догми треба вірити, а не над ними роздумувати, приказує церква. Через те думка штигне й не може пробитися крізь шкаралашу церковних вірувань”.

На це відповідає священник: „Церква виглядає на тюрму тільки тим, що стоять поза нею. Для тих, що в нутрі, церква не тюрма, тільки твердиня, яка обороняє вірних перед напором різних ворожих, часто баламутних, струй. Погляньте на нинішні часи! Якій у них заколот думки і переконань! Яке збентеження моральних і естетичних цінностей! І до чого дійшли ті люди, що скинули з себе „кайдани церкви”, як це ви говорите? Чи не до цілковитого спантеличення? Вони хотіли все прокинути мізком. Але мізкові міркування без віри в основах нічого не варт. Їх усе випирюють нові міркування, нові припущення, нові сумніви, які остаточно доводять людину до цілковитого духового паралізу”.

АРГУМЕНТ БЕЗБОЖНИКА.

„Дивіться на мене”, відповів безбожник. „Невже я виглядаю на духового паралітика? В мене є живучість духа, є воля й охота. Я не на споді життя. Подивіться на інших безбожників, хочби на большевиків. Вони при владі, в них є запал, тверда воля і ту волю вони накликають мільонам інших людей. Хіба це духові паралітики? А візьміть хочби Леніна, чи теперішнього Сталіна! Чи закинете їм духовий параліз? Коли так, то я був би радий, колиб ми, українці, мали стільки того „духового парадіжу”, що його мають большевики, себто ті, що мають владу”.

ПРОТИАРГУМЕНТ.

„Клопіт з вами, безбожниками, є той, що ви є часто такі фанатики як релігійні люди; хоч говорите, що не маєте релігії”, почав знову священник. „Бо і Ленін і Сталін і всі большевики, що є при владі, мають багато цієї „духової живучості”, про котру ви згадуєте. Вони виглядають на релігійних людей. Але їх релігія, це не релігія Бога, тільки релігія сатани. Вони відкидають Бога, відкидають душу, відкидають ідеалізм. Вони навіть у засади відкидають мораль і етику. Бо вважають її честоті лиш як конечний засіб для нормування спільного життя людей. Зате вони на місце нашого доброго й справедливого, індивідуального Бога висувають як божка матерію і її поклоняються. І поклоняються тій матерії ще з більшим релігійним фанатизмом, ніж ми поклоняємося своєму Богові. На проступки супроти нашого Бога церква придумала сповід і покути. Нема серед нас грішника, якому Бог не обіцяв би прощення. А ваш божок? Він жорстокий і заохочує, він не знає пощади. Ось як поступають ті яких ви поставили як приклад безбожницької волі й енергії: сотками і тисячами людей розстрілюють за найменшу провинку. А маючи це на увазі, запитайте: хто більше здавлює свободу думки й обтинає крила духовним поривом: церква Бога, чи церква сатани?”

ХТО БЕЗБОЖНИК?

„Коли ви говорите, що большевики по своєму релігійні люди, то хто тоді нерелігійний?” — запитав знов безбожник. Священник на це відповів: „Не-

релігійних людей фактично дуже мало на світі. Майже кожний чоловік має якусь свою релігію, має свої цілі, в які вірить твердо і до яких прагне. Один вірить у добрі речі, інший у лихі. А ті люди, котрі в ніщо не вірять, це вигаслі, зужиті люди. Вони ні до чого не придатні, бо їм не додає сили ні Бог ні сатана. Це фактично хворі люди, а причиною їх хвороби є повне безбожництво, брак усяких сильніших світовідчужань, брак віри в якінебудь ідеали. Вони, ці хворі люди, є справжні безбожники, а не большевики, бо ті останні мають сильну, фанатичну віру, віру сатани. І чим скорше люди це пізнають, тим скорше влада сатани скінчиться”.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

СЕЛО ГРИГОРІВ, ПОВІТ РОГАТИН.

Село у нашій Україні Неначе писанка. Село Зеленим гаєм поросло. Цвітуть сади, білють хати, А на горі стоять палати, Неначе диво.

Ось так виглядало українське село за часів Т. Шевченка. Так само воно виглядає і тепер. Нічим зверхньо не відбігає від нього й наш Григорів. Гарне село, а нагорі палати... Довкола них розлогі лани. Настільки корисні, що має де наш землячок заробити кілька десятків на день. Але який це має моральний вплив на село, про це й не говорити!...

Сталі наемники чужої національності в усякий спосіб нате село деморалізують. Розпинають, псують дівчат і з великого „патріотизму” враз з місцевими латинниками, передусім „стшельцями”, нападують на нашу читальню „Прогресу”. То вікна бють, то поліцію напроваджують. Завидно їм, що багато з нашої молоді сепаруються від їхніх погубних впливів. Раз цього року в березні вибили вікна з наліпками Т. Шевченка, а другий раз те саме зробили в серпні. Цілком цих ганебних віконбиту було не допустити членів читальні до відсвяткування роковин смерті нашого найбільшого генія Т. Шевченка, а другим разом — не дати нашої молоді забавитися в своїй домівці.

У ВЕЛИКИЙ САЛІ CARNEGIE HALL

У НЬЮ ЙОРКУ, 57. ВУЛ. І 7. ЕВ.

ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ СИМФОНІЧНИЙ КОНЦЕРТ

ПАВЛА ПЕЧЕНІГИ УГЛИЦЬКОГО

В 125. РІЧНИЦЮ УРОДИН ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

В НЕДІЛЮ, 8. СІЧНЯ 1939. РОКУ,

8:30 ВЕЧ. Симфонічна оркестра з 90 музикантів. Мішаний хор з 60 фахових співаків. Славна сопраністка Розмарі Бранка — солістка. — Більше \$1.10 до \$3.30. Менеджер М. Спейнсон.

Не зважаючи на це, наші свідоміші громадяни й молоді першим разом при вибитих вікнах так шанували пам'ять Т. Шевченка. Гарно виготовлений реферат про життя і творчість нашого незабутнього поета відчитав голова читальні, Тердор Новосельський. Хоч реферат був цензурований, то поліція, замість шукати віконбивців, зробила донесення на голову читальні до повітового староства в Рогатині, котре його покарало гривною 20 зл. Другим разом молоді, члени читальні, хоч при вибитих вікнах, спокійно забавлялися, аж тут раптом до читальні місцевий солтис, Сташек Кудлач, і старався розігнати музику. Однак це йому не вдалося. Тоді вся латинська брадія, поливши добре у нелегальний коршмі місцевого римо-католика Юзика Кобилінського, так під його проводом обложила читальню, а до середини наслала з Журова спроваджену поліцію. Ось вам правда: пиятика в нелегальний коршмі „то що інше”, але легальна забава членів читальні, яка живе на підставі статуту, це проступок. Отже у висліді цього голову читальні староство покарало другим раз гривною 20 зл., або 10-денним арештом. Хоч знайдена зоскляними насіками палиця, якою вибито вікна, показувала на дім її власника, поляка Антошка Станіславшиша, власника приватної крамниці, що не долюблює кооперативу, то поліція слідства не перевела.

Григорівське.

3 УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

ВІЛКС БЕРІ, ПА.

Збори Окружного Комітету.

Дня 12-го листопаду відбулися річні збори Окружного Комітету У. Н. Союзу. По звітах урядників наступила дискусія над дальшою працею. Стверджено, що перший рік існування комітету приніс користі як місцевим відділам, так і Союзові взагалі. Заходом комітету влаштовано минулого літа Союзний День. Заходом комітету вислано телеграми до держав в обороні Карпатської України. Комітет одикувався теж спортивною дружиною У. Н. Союзу і помагав молоді фінансово.

Місячні сходини відділових урядників вплинули хосенно на рух по відділах і на приєднання нових членів. По кожних зборах урядники відчували моральну піддержку і вертались до своїх відділів із завзяттям до дальшої праці. Це, що деякі відділи зрушилися до активності, треба завдавати Окружному Комітетові.

До уряду в комітеті на рік

Заледви наша читальня завдяки жертвенності наших братів-емігрантів трохи вибилася до скрутного матеріального положення по пачифікаційному 1930 р., то тут її нам

знову нищать то шкодами, то карами. Ось вам образок нашого галицького мішаного села. А скільки таких сіл у краю? Те все на тлі освітнім, а скільки ріжних кривд ми відчуваємо на економічному полі й у громадському житті! Цього й не почислити. Це діється тоді, коли з заходу пливе до нас ідея самовизначення народів.

МІНЕАПОЛІС, МІНН.

Листопадове Свято і протест.

Багато робиться в нашій громаді при українській правоставній церкві, але мало подається до преси. Члени цієї громади беруть дуже чинну участь не лише в своїх оточенні, але й поміж американцями. Нема і тижня, щоб наша громада десь не виступала чи то за своїм хором, чи українськими танцями між американськими організаціями. Дуже часто такі виступи отримують з меншими чи більшими промовами про українську справу.

Недавно в нас відбувся великий мітинг, на котрім виступав наш дорогий гість з старого краю, п. полковник Р. Сушко. На той мітинг зійшлася вся місцева соборна Україна, бо не забракло там представників з усіх закутків українських земель. Багато було з Закарпаття, бо і ціле віче було в справі Карпатської України.

Дня 13 листопаду відбулося величне Листопадове Свято з короткою, але гарно обробленою програмою. Програму вголосував п. С. Коцюба з відповідними завданнями. Головним промовцем був п. Микола Ванжура, який у коротких рисах змалював події великих листопадових днів і порівнював їх із сучасними змаганнями українського народу до своєї державності. Надмірні також і про тяжкі утиски, які терпить наш нарід під окупантами. Промова була добре уложена і горіла вірою в нашу остаточну перемогу. До збірки говорив п. Петро Качмар. Гроші переслано через центральну управу ОДВУ на визвольну боротьбу. Професор О. Грановський висловив гарячий протест нашої громади проти всіх окупантів, а особливо проти Польщі і Мадящини, що хотять поділу українських земель. Він прочитав резолюції, що їх вислано до Англії, Франції, Німеччини, Італії, Японії і Злучених Держав, а також до амбасад тих держав. Всі п'ять американських газет помістили відповідні новинки з приводу цього свята-протесту. Свято лишило глибоке враження на всіх присутніх. О. Бережецький.

Добрий винахід.

В год. 2-гій вночі лікаря збудив телефон. Якесь жінка благаła його, щоб негайно прийшов, бо її чоловік раптом занедужав. На дворі лив дощ як із цебра, всесили лікар прийшов. Він ствердив, що несподівана недуга — це просто перепій.

— Вашому чоловікові нічого не буде. Хай виспитьсь, завтра встане здоровий.

Коли лікар відходив, пані заявила:

— Якій то добрий винахід той телефон. Подумайте, в такий дощ моя служниця не згодилася б за ніяку ціну піти по зас.

Аркадій Животко.

ХУСТ

Двадцять років... Було це 21. січня 1919. Пролунала Карпатська вістка: До Хусту! Стати до гурту. Сказати свою волю. І рушив народ. Хто як міг. Пішки і возами. Із гір і з долин. Струмками плинув люд карпатський до Хусту. І став тут. Голову вільну підніс під спів українського гимну. Ще не вмерла, а воскресла Україна! — неслося майданом. А було там 420 делегатів від північної української людської Карпат.

Здисциплінованими рядами стали речники волі народу. На чолі поставили всі Ю. Брацайка — головою віча.

— Де хочете стати? — розлягся голос майданом. І всі як один відповіли:

— До України! Не треба нам Пешту! До Києва йдемо! Заходило сонце. Кінчалось віче. Не вибрати послів до Будапешту. Злучитися з Україною. — Така була воля народу, така постанова собору. Двадцять років. Багато зміни. Чимало хмарних днів минуло.

У. Животко в цьому місті бл. 1967

УВАГА! ДЖЕРЗІ СІТІ, Н. ДЖ. УВАГА!

НА ПОМІЧ КАРПАТСЬКОЇ УКРАЇНИ ЗАХОДОМ ВІДДІЛУ 75 ОДВУ І МУН відіграється два представлення

„МИ ЙДЕМО В БІЙ”

драма в 4. діях П. Мерчука

І ОДНОАКТІВКА АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ

В НЕДІЛЮ, 25. ГРУДНЯ (DECEMBER 25, 1938)

В УКР. НАР. ДОМІ, 181-183 FLEET ST., JERSEY CITY, N. J.

Початок у годині 7:30 ввечір. Вступ 40 центів.

Дві гарні нагородні за вступні бікети (TWO DOOR PRIZES) Громадяни-українці! Тепер, коли наші вороги, московський „пролетаріат” і польська шляхта, подали собі руки, щоби не допустити до звільнення України, треба і нам, українцям, подати собі руки і стати одною лавою в обороні України. Представлення „Ми йдемо в бій” є з часів, коли наші герої виступили до боротьби за волю України і треба його побачити, щоби порозуміти з ким маємо до діла і як дальше поступати. Тому не пропустіть цієї нагоди!

УКРАЇНСЬКИЙ РАДІО ДЕНЬ

ВСІ ЛАВОЮ НА ПЕРШЕ ВЕЛИЧАВЕ СВЯТО УКР. РАДІОВОЇ ГОДИНИ, котре відбудеться в дуже славній салі

MOTOR SQUARE GARDEN, EAST LIBERTY, PITTSBURGH, PA.

У ВІВТОРОК ПО ОБІДІ І ВЕЧОРОМ 27. ГРУДНЯ.

Святочну програму виконають дуже відомі українські й американські сили: Укр. Хор греко-католицької української громади з Н. С. Пінсбурга, Па., під управою проф. Івана Корейського. Сопранове сольо панночки Євгенії Королішин з Ембриджа, Па. Скрипкове сольо добр. Олексі Войтовича. Славні американські артисти з K.D.K.A. Radio Broadcasting Co. The Carr Family of 10. Укр. оркестра добр. Михайла Гурника з Мексика. Український Національний Танцюрист з околишні Пінсбурга: з Моксенс. В. Аликсипа, Ливдора, Керик, Монт Вашингтон, Ембридж, Карпенті і Мексика під управою учителя Миколи Арсенія.

Українська Радіо Година запрошує всіх ширших слухачів прибути громадою і численно та помогти своєю присутністю звести Перше Свято Української Радіо-Години, котре слухаємо вже понад рік на станції W.N.J.B., Penn. Albert Hotel, Scranton, Pa. кожної неділі від години 2. до 3. — Вступ на Свято по обіді від 2. до 5. години 20 центів; від 7. до 9. від 10. до 12. лише по 30 центів. — Часть доходу призначена на Радіо Школу до краю.

Просимо піддержувати Укр. Радіо Годину морально і матеріально на адресу: Nick Arseny, 854 N. Lincoln Ave., Pittsburgh, Pa.

ПРОВІДНИКИ ПРОМИСЛУ.

На недавньому конгресі фабрикантів зіхалися 700 найбільших фабрикантів Америки. Між ними були: Пол Корингтон, сталевий фабрикант з Мілвокі; Чінг, фабрикант гуми; та Бравн, фабрикант машинерії.

ЧИ ВИ ВЖЕ ЗАМОВИЛИ СОБІ РІЗДВЯНІ КАРТКИ

Великий вибір різдв'яних карток в українському стилі В КНИГАРНІ „СВОБОДИ”.

Ціна 5 центів за штуку.

У Навечеря Нового Року

ІДІТЬ ДО:

RUSSIAN INN

219 - 2nd AVE., NEW YORK CITY

Власник: ГРИГОРІЙ КАЛІЧУК

ЗАМОВЛЯЙТЕ СТОЛИ НАПЕРЕД.

ЗНАМЕНІТЕ ІДЖЕННЯ, НАПИТКИ, ЗАБАВИ, МУЗИКА ДО ТАНЦІВ І Т. Д.

ВСТУП І ВЕЧЕРА \$5.00 ЗА ПАРУ.

У СПРАВІ РІЗДВ'ЯНИХ ПОЗДОРОВЛЕНЬ

Як попередніх років, так і цього року

вийде дня 6. січня 1939. року

СПЕЦІАЛЬНЕ РІЗДВ'ЯНЕ ЧИСЛО „СВОБОДИ”

У ЗБІЛЬШЕНИМ ФОРМАТІ.

Як попередніх років, так і цього року це спеціальне Різдв'яне число „Свободи” дасть нагоду

ВІДІЛАМ У. Н. СОЮЗУ І ІНШИМ ТОВАРИСТВАМ, ВІДІЛІВІМ УРЯДНИКАМ І УКРАЇНСЬКИМ І ІНШИМ БІЗНЕСМЕНАМ

пригадати своїм приятелям, знайомим і покупцям відповідним Різдв'яним поздравленням.

Щоби такі поздравлення могли бути зложені в відповідній формі, вони мають бути в адміністрації „Свободи”

найдалі до 31. грудня 1938.

(На бажання висилається формуляр величини такого поздравлення з поданою ціною за кожну величину).

PRESS REPORTS ON UKRAINE
AND UKRAINIANSRAP 'CRUELTY' TO UKRAINIANS
Local Groups Protest Treatment
in Poland

Resolutions protesting the treatment of seven million Ukrainians in Poland were adopted Sunday at a mass meeting of more than 1,000 Americans of Ukrainian descent in Ukrainian Hall, W. Rayen Ave.

Rev. John Zabawa of Holy Trinity Greek Catholic Church and Rev. Stephen Musyichuk of St. Peter and Paul Greek Orthodox Church were the main speakers at the rally sponsored by the two churches and 27 other Ukrainian organizations.

The resolutions charged a "reign of terror" is being waged by the Polish government in the Ukrainian provinces under its control in "demolishing 150 churches, destroying whole villages, closing schools, libraries and societies."

"Polish street mobs in the towns and cities of Ukrainian provinces have attacked, beaten and mutilated innocent and defenseless populations," the resolutions said.

The statements urged that an "investigation of the terrorism be made on the spot," and asked that the world powers "be appealed to for the recognition of the right of self-determination for 50 million Ukrainians in Russia, Poland, Roumania, Hungary and other nations of Europe."

Cablegrams were sent to the foreign secretaries of the United States, England, France Germany and Italy appealing to them "in the name of peace and humanity to exert influence upon Poland to stop the ruthless ferocity and accord Ukrainians the right of self-determination."

A cablegram of greeting was also sent to Msgr. Augustyn Woloshin, premier of Carpatho-Ukraine, promising all "possible support."

John Dzondza, a 26-year-old youth who came to Youngstown two weeks ago from Galicia, expressed amazement that the Ukrainian language could be spoken and that Ukrainian songs could be sung in a public place. He said that in Poland it is unlawful for the Ukrainian minority to speak its own language, or go to its own churches or schools.

Misses Irene Musyichuk and Kathryn Yourstrowsky spoke in English. Maksym Olenych, John Dorosky, officers of the Organizations of the Rebirth of the Ukrainian Republic, and Stephen Z. Plateck and Peter Stahura had charge of the rally.

Choirs of Holy Trinity and Sts. Peter and Paul churches under the direction of Father Musyichuk and D. Kohut, respectively, provided special music.

(The Youngstown Daily Vindicator, Dec. 12, 1938.)

ЛИНІ АСТЯ ЛІНІ

3

ДНІВ ДО АМЕРИКАНСЬКИХ РІЗДВЯНИХ СВЯТ
А 16 ДО НАШИХ СВЯТ.

ОТЖЕ-перше, замовте тепер гарні РІЗДВЯНІ КАРТКИ до висилки своїм приятелям.

Друге, замовте гарні СТІННІ КАЛЕНДАРІ для прикраси хати.

Третє, замовте КНИЖКОВІ КАЛЕНДАРІ, щоби мати що читати через цілий рік.

Четверте, нехай „Свобода” ПОМОЖЕ ВАМ вибрати гарний різдв'яний дарунок.

Ось тут подаємо кілька сугестій:

ОБРАЗ

ВІЗД БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО

у прекрасній колірній відбитці.

31 цалів через 23 цалів.

Ціна \$3.50

Купіть і дайте до оправи в рамці, а зробите комусь чудовий дарунок.

ОБРАЗИ

ІСУСА ХРИСТА АБО СВЯТОЇ МАРІЇ

в українському стилі в прекрасних кольорах

Величина 20 цалів через 15 цалів.

Купіть їх, оправете в рамці і дайте на Різдвяний Дарунок або їх самі задержіть для прикраси своєї хати.

Ціна Образу Ісуса Христа 80 ц.

Ціна Образу Святої Марії 80 ц.

КНИЖКИ НА ДАРУНКИ:

ВОЛИНЬ, слава повість Уласа Самчука, в трьох томах \$4.25

ХОЛОДНИЙ ЯР, повість у двох томах \$2.00

ВЕЛИКИЙ ГЕТЬМАН, історичний роман, написав Федір Дутко \$1.75

ІСТОРІЯ УКРАЇНИ, ілюстрована, в гарній оправі, вид. І. Тиктора \$7.50

ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОГО ВІЙСЬКА, ілюстрована, вид. І. Тиктора, у гарній оправі \$5.00

НОВЕЛІ, ПОВІСТІ, ВСІ ГАРНО ОПАКОВАНІ. ЗАМОВТЕ КІЛЬКА:

ЗАМОК У КАРПАТАХ \$.50

СОНЦЕ В ЧИГИРИНІ \$.65

СТЕПОВІ ОПОВІДАННЯ \$.65

ЗА НИЖАВОЮ \$.65

ПІД ПРАПОРОМ ХМЕЛЬНИЦЬКОГО \$.65

МАКСИМ ЗАЛІЗНЯК \$1.10

СИН ЗЕМЛІ \$1.10

ГРЕМИТЬ \$.65

ПРИГОДИ ДОБРОГО ВОЯКА ШВЕЙКА НА СВІТОВІЙ ВІЙНІ:

Швейк на фронті \$1.00

Швейк в заплілі \$1.00

ГАЙДАМАКИ. Надзвичайне гарне видання, величини 13 цалів через 17 цалів. Чудові ілюстрації, у паперовій оправі \$1.50

у полотняній оправі \$2.50

у локсусовій оправі \$3.50

ТВОРИ МАРКА ВОВЧКА, збірник оповідань, в оправі \$1.25

ЦАРІВНА, повість О. Кобилянської, в гарній оправі \$2.50

ВСІ КНИЖКИ, ЗАМОВЛЕНІ НА РІЗДВЯНІ ДАРУНКИ, книгарня „Свобода” гарно опакує в гарній святковій різдвяній папір з прикрасою, і залучить гарну картку з іменем даруючого і святковими побажаннями. Вишлемо просто до обдарованого, щоби він дістав на Різдво, або вишлемо на Вашу адресу. Тому, що кожного року маємо великий навал з різдв'яних замовлень, просимо замовляючих замовити дарунки тепер, щоби ми могли їх гарно приготувати до висилки.

„СВОБОДА,” 81-83 GRAND ST. (P. O. BOX 346), JERSEY CITY, N. J.

ЯК МИ ПОМАГАЄМО РІДНОМУ
КРАЄВІ

НЬО ЙОРК, Н. Я.

На Рідну Школу.

Дуже гарний звичай заводиться між українським громадянством тут в Америці, що підчас святкування рідних свят наші люди не забувають за рідну справу.

Недавно була у нас „сербізм весілля” в громадині Михайла і Софії Голубовичів у Нью Йорку за „дружину”. При гарно прибраній столі, повній дарунків „молодіж”, і при смачній перекущі та напиту „не забули” гості за рідний край і на поклик грім Василия Голубовича зложити жертви на Рідну Школу. Жертвували: М. Г. С. Голубович \$2; по \$1: Г. Голубович, В. Голубович (мол.), В. Голубович (стар.), І. Голубович, С. Залюпан, В. Бурин, А. Мігоцький, С. Калінович, Г. Калінович, пані М. Голубович, М. Винник, І. Луцький, М. Дусановський; пані М. Романчук 50 ц. Разом \$15.50, які переслали через Об'єднання на призначену ціль. Збіркову записала пані Т. Калінович.

Софія Залюпан з Когоз, Н. Я.

ПРОВІДЕНС І МЕНВІЛ, Р. АЯ.

На інвалідів.

З нагоди Листопадової Річниці наш парох, о. М. Мостецький, відправив панакхиду за полятих воїнів української нації і при тій нагоді перенесено збірку на наших інвалідів. Прийняли жертвували \$15.

Шей самій невіді відправлено панакхиду також у другій укр. прав. церкві, в Менвілі, де зібрано на ту саму ціль \$4.10. Разом переслали через Об'єднання \$19.10 на інвалідів.

Присутні.

ПІТСФІЛД, МАСС.

З Листопадової Святи на Карпатську Україну.

Дня 20-го листопада відбулося в нашій громаді Листопадове Свято. З 3-ї год. попол. о. М. Лисак відправив укр. гр.-кат. церкві панакхиду за полятих українських героїв. По закінченні панакхиди всі зійшлися до церковної сади, де відбувся концерт молодого хору, який під промовою ліджовителі О. Лекса Лаврова пару тижнів тому організувався з місцевих української молоді. Треба було подякувати, що п. Лаврів в такому короткому часі зумів так добре підготувати цей хор. Хор відспівав кілька патріотич-

них пісень, за що одержав оплески.

О. М. Лисак виголосив промову про історію українського народу. Черепним бесідником був Ілля Яремий, який розказав привини про те, як український народ бореться та боротьба за свою незалежність. Вже нім можна бачити успіхи цієї боротьби. Недалекий той час, коли наша правда вийде наверх. Прикінці Юрко Спасик сказав коротку промову та закінчив привини зложити жертви на поміч Карпатської України. Жертвували: Настя Антонічук \$5; Ілля Яремий \$3; по \$2: Тетяна Колодубська, І. Косован; по \$1: о. М. Лисак, О. Яремий, Н. Стефанюк (син Степана), Ю. Спасик, Катерина Колячак, Параска Спасик, П. Шульган, Г. Яремий, Розалія Басіста, Олександра Сарфим, Ефросина Семіна, Степан Спасик, І. Базан, А. Гуска, А. Никорчук, В. Спасик (син Юрка); по 75 ц.: Василина Базан, Тетяна Никорчук; по 50 ц.: Дарина Гуска, Анна Стефанюк, Василина Костишак, Марія Соколовська, Параска Горбуль, М. Хмарук, Анна Яремий, І. Басістий, М. Соколовський, П. Дібух, М. Спасик, І. Колодубський, Г. Заверуха; дрібними \$3.35. Разом \$39.35, які переслали через Об'єднання на Карпатську Україну.

О. Яремий.

БОСТОН, МАСС.

Жертви, зложені на вічу.

Дня 9 жовтня п. р. відбулося у нас віче, на якому зложено по \$1: о. В. Касків, І. Масний, П. Болдари, Р. Бердильський, М. Давискиба, Д. Сіянський, О. Бойко, М. Кісіль, С. Чопик, Г. Зварич, П. Мороз, С. Яворівська, Г. Костецький, С. Ірха, К. Олар, С. Ярош, А. Руда, В. Бойко, І. Гримак, Хомкович, І. Бушак (стар.), П. Хомяк, Р. Петрик, гр. Беднарчук, П. Грищенко, Т. Хорхут, Д. Кузь, О. Керещка, М. Лушнік, М. Шука, А. Сморч, Ю. Дорош, М. Довганчук, С. Попович, М. Григорчук, Д. Пашук, П. Завальнюк, О. Сікорія, А. Голушак, Т. Майдон, М. Давіс, Н. Улашкевич, Р. Зварич, І. Федорія, М. Довголович, Т. Дорівка, М. Маркович, Р. Борис; по 50 ц.: Р. Велла, Ю. Холорівська, М. Шафранський, С. Козак, Т. Зінко, І. Чопик, К. Телічин, М. Зварич, Г. Полішук, Т. Оверко, М. Кутна, С. Переходюк, П. Френчко, М. Берестецька, М. Попович, І. Волошук, М. Вонс, Я. Довганчук, М. Зелехівський, М. Музика, С. Бойко, А. Турчаківська, М. Буляк, І. Матейко, О. Школяр, П. Пелех, А. Чопик, А. Бердильська. Разом з дрібними датками \$72.

Микола Давискиба.

ТРЕНТОН, Н. ДЖ., І ОКОЛИЦІ
ТРЕНТОНСЬКА ГРОМАДА

— уладжує —

ВІЧЕ

В СПРАВІ ДОПОМОГИ

КАРПАТСЬКИМ УКРАЇНІ

В ПОНЕДІЛОК, 26. ГРУДНЯ Ц. Р.

В САЛІ 18 WOODLAND ST., TRENTON, N. J.

Початок у 3. год. пополудні

Головним бесідником буде редактор „Свободи”, п. Е. ЛЯХОВИЧ.

Українці й українки! Ви як один прикладіть на це віче і станете спільно в цій збірковій акції на допомогу Карпатській Україні.

Комітет.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ПІТСБУРГ, ПА. Рінні збори Тов. Рогатичівна, від. 396, відбулися дня 24. грудня, в годині 6:30 увечір. Напомінається всіх членів, щоби прибули на ті збори, бо маємо багато справ до пологодження. Буде вибір нових урядників на 1939 рік. Збори відбулися в Петра Бекіш, 2114 Тустін у.л., Пітсбург, Па. — І. Катериня, секр.

СЕНТРАЛІЯ, ПА. Отрим повідомлення відділ У. Н. С. 1, 2, 7, 9, 28, 31, 78, 85, 90, 98, 186, 189, 201, 228, 231, 248, 305, 314, 365, 382, що Окружний Збори, котрі мали відбутися 25. грудня в Маганой Сіті, не відбуваються, бо декотрі відділи ще не мають вибраних нових урядників на 1939 рік. Ті збори переносяться на день 29. січня 1939 року. — За Окружний Уряд: Дмитро Капітула, пр.; Онуфрей Костюк, кас.; І. Чепя мол., секр.

ЧИ ВИ ЧИТАЛИ

НАПЕРЕДОДНІ

ІСТОРИЧНА ПОВІСТЬ

В ДВОХ ТОМАХ

Написав

Остап П. Білозерський.

ЦІНА \$1.00.

в Книгарні „Свободи”

„СВОБОДА,”

81-83 Grand Street,

або P. O. Box 346,

Jersey City, N. J.

ПОСМЕРТНІ ВІСТІ

У вівторок, 20. грудня 1938 року, помер по довший невідомий член Тов. „Дністер”, від. 361. У. Н. Союзу.

ОНУФРІЙ ДУДА.

Походив з села Конюшан, рогатинського повіту, Галичина, де родився в 1885. році.

Вступив до У. Н. Союзу в 1921. році, а до Тов. „Дністер” у 1930. році.

Лишив жену Теклю, дві дочки: Анну і Катерину та сина Михайла.

Похорон відбудеться в суботу, 24. грудня, в год. 9. раню, з пох. заведення Яреми, 129 1ст 7. вул., до церкви св. Юра. Земля Йому пером!

ПРАВДИВА УКРАЇНСЬКА КУТЯ
ЦЬОГО РОКУ НА СВЯТА!

Купуйте в Сурмі:

Один фунт куті з пересидкою \$.25
Симоний Олій \$1.25
Чистий мід з Саратоги 5 фунтів \$1.25
Солодкий Мак, 1 фунт \$.20
Макітри по \$1.50
Листи до краю по \$1.10
Картки по 5 ц., 12 за \$.10
Стінні і книжкові календарі, \$.50

ВІДРИВАНІ КАЛЕНДАРІ: один листок на кожний день — свята двома красками — друковані в Луцьку \$.50

Заходіть або пишіть на (нову) адресу:

S U R M A

325 E. 14 ST., NEW YORK, N. Y.

(між 1-ю і 2-ю Евено)

ШИФКАРТИ

на рідні кораблі й до всіх країн. ПАПШПОРТИ й усі потрібні до подорожі документи виготовляємо на рідних мовах. Полагодуємо СТАРОКРАЄВІ справи. ОБЕЗПЕЧУЄМО дом, меблі, автомобілі і т. л.

ПЕРЕСИЛКА ГРОШЕЙ

в ДОЛЯРАХ та іншою валютою до всіх країн і під гарантією A. WESSON & CO.

309 E. 14th ST., near 2nd Ave., NEW YORK, N. Y.

Phone: ALgonquin 4-8254

ПЕТРО БАРТКІВ

Публічний Нотар

завідатель українського деп.

МИХАЙЛО КАНЮК

УКРАЇНСЬКИЙ ПОХОРОННИК

2321 W. CHICAGO AVE.

CHICAGO, ILL.

Модерна каплиця.

Добра обслуга.

ЦІНИ ПРИСТУПНІ ДЛЯ ВСІХ

Телефон: Armitage 4575

Тел. до дому: Seeley 0298.

Тел. до дому: Seeley 0298.

Тел. до дому: Seeley 0298.

Тел. до дому: Seeley 0298.

Тел. до дому: Seeley 0298.

Тел. до дому: Seeley 0298.

Тел. до дому: Seeley 0298.

Тел. до дому: Seeley 0298.

Тел. до дому: Seeley 0298.

Тел. до дому: Seeley 0298.

Тел. до дому: Seeley 0298.

Тел. до дому: Seeley 0298.

Тел. до дому: Seeley 0298.

Тел. до дому: Seeley 0298.

Тел. до дому: Seeley 0298.

Тел. до дому: Seeley 0298.

Тел. до дому: Seeley 0298.

Тел. до дому: Seeley 0298.

Тел. до дому: Seeley 0298.

Тел. до дому: Seeley 0298.

Тел. до дому: Seeley 0298.

Тел. до дому: Seeley 0298.

Тел. до дому: Seeley 0298.

Тел. до дому: Seeley 0298.

Тел. до дому: Seeley 0298.

Тел. до дому: Seeley 0298.

Тел. до дому: Seeley 0298.

Тел. до дому: Seeley 0298.

Тел. до дому: Seeley 0298.

Тел. до дому: Seeley 0298.

Тел. до дому: Seeley 0298.

Тел. до дому: Seeley 0298.

Тел. до дому: Seeley 0298.

Тел. до дому: Seeley 0298.

Тел. до дому: Seeley 0298.

Тел. до дому: Seeley 0298.

Тел. до дому: Seeley 0298.

Тел. до дому: Seeley 0298.

Тел. до дому: Seeley 0298.

Тел. до дому: Seeley 0298.

Тел. до дому: Seeley 0298.

Тел. до дому: Seeley 0298.

Тел. до дому: Seeley 0298.

Тел. до дому: Seeley 0298.

Тел. до дому: Seeley 0298.

Тел. до дому: Seeley 0298.

Тел. до дому: Seeley 0298.

Тел. до дому: Seeley 0298.

Тел. до дому: Seeley 0298.

Тел. до дому: Seeley 0298.

Тел. до дому: Seeley 0298.

Тел. до дому: Seeley 0298.

Тел. до дому: Seeley 0298.

Тел. до дому: Seeley 0298.

Тел. до дому: Seeley 0298.

Тел. до дому: Seeley 0298.

Тел. до дому: Seeley 0298.

Тел. до дому: Seeley 0298.

Тел. до дому: Seeley 0298.

Тел. до дому: Seeley 0298.

ТАРЗАН СМІЛИВИЙ.

(90)

Коли Джеф підступом схопив Тарзана ззаду за ноги, той не видержав цього і разом з Марією, яку він держав на рамені, впав на землю. Та заки він зміг піднятися з землі, на ній було кільканадцять дикунів, які привалили його до споду. Тарзан боровся завзято, але це не помагало: він був переможений далеко більшим числом дикунів.

Коли дикуни зв'язали міцно його руки і ноги, вони звели йому піднятися з землі. А, переконавшись, що все гаразд, що Тарзан добре зв'язаний, вони звели йому рушати. Та показалося, що в нього зв'язані ноги.